

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **I. U.**, zastoupený **JUDr. Jiřím Kozákem**, Ph.D., advokátem se sídlem Jiráskova 236, Mělník, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2011, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2011, č. j. 42 Ad 69/2011 – 38,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2011, č. j. 42 Ad 69/2011 – 38, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále též „stěžovatelka“) rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2011, č. j. 42 Ad 69/2011 – 38 (dále též „napadený rozsudek“), kterým bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatelky o námitkách ze dne 2. 2. 2011, č. j. X (dále též „napadené rozhodnutí“), a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 12. 10. 2010, č. j. X (dále též „prvostupňové rozhodnutí“) a věc byla stěžovatelce vrácena k dalšímu řízení. Prvostupňovým rozhodnutím, které bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím, byl žalobci snížen invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Dále bylo prvostupňovým rozhodnutím určeno, že výše invalidního důchodu žalobce zůstává podle článku II bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, beze změny, tudíž žalobci, jenž byl uznán invalidním pro invaliditu prvního stupně, stále náleží invalidní důchod ve výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

Nejvyšší správní soud ze správního a soudního spisu zjistil, že dne 4. 10. 2010 byla žalobci provedena kontrolní lékařská prohlídka, na jejímž základě byl vypracován Okresní správou sociálního zabezpečení Mělník (dále jen „OSSZ Mělník“) posudek ze dne 4. 10. 2010, který byl podkladem prvostupňového rozhodnutí. Závěrem tohoto posudku bylo, že žalobci poklesla schopnost soustavné výdělečné činnosti z důvodu nepříznivého zdravotního stavu o 45 %, a proto byl uznán invalidním pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. a nikoliv již pro invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, jak tomu bylo doposud.

Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž s tímto rozhodnutím nesouhlasil, protože byl přesvědčen, že se jeho zdravotní stav nezlepšil a naopak tvrdil, že se jeho zdravotní stav s postupem věku zhoršuje a není pravda, že by byl stabilizovaný. Dále uvedl, že má cukrovku 30 let, třikrát denně si píchá inzulin, musí se pravidelně a dietně stravovat a jídlo si odvažovat, což v zaměstnání není možné.

V rámci řízení o námitkách byl Českou správou sociálního zabezpečení – Lékařskou posudkovou službou, pracoviště pro námitkové řízení (dále jen „ČSSZ – LPS“) vypracován lékařský posudek ze dne 24. 1. 2011, č. j. LPS/2010/1290-NR-STC_CSSZ, který vycházel z dokumentace lékaře Lékařské posudkové služby OSSZ Mělník a ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře a dalších odborných nálezů, které jsou součástí správního spisu.

Lékař ČSSZ - LPS dne 24. 1. 2011 vyšetřil zdravotní stav přítomného žalobce, přičemž žalobce byl posuzován jako autoklempíř. Lékař konstatoval, že k datu vydání prvostupňového rozhodnutí bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce diabetes mellitus I. typu. U žalobce byly od roku 1993 zjištěny tyto komplikace: od 1993 retinopatie, od 1997 nefropatie a od 1998 polyneuropatie. Žalobce nebyl v posledních letech hospitalizován pro závažnou dekompenzaci. Kompenzace diabetu byla shledána celkem uspokojivou (podkladem bylo diabetologické vyšetření z května 2010), renální funkce jsou na hranici normy. V průběhu očního vyšetření byla u žalobce zjištěna lehká porucha zraku. Neurologické vyšetření z 21. 4. 2010 nadále prokazuje polyneuropatii. Závěrem lékař uvedl, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je diabetes mellitus se středně těžkým funkčním postižením a s několika komplikacemi lehčího až středního stupně. Schopnost zvládat běžné zatížení je zachována, některé denní aktivity jsou vykonávány s obtížemi. Nelze současně prokázat těžké funkční postižení s opakovanými metabolickými dekompenzacemi ani progresi chronických komplikací diabetu do úrovně těžkých poruch s omezením zraku, snížením pohyblivosti a poruchami prokrvení. Na základě tohoto zhodnocení zdravotního postižení žalobce byla tedy podle kapitoly VI., položky 2, písm. c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce na 45 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti nebyla ve smyslu § 3 a § 4 výše uvedené vyhlášky změněna. Žalobce byl shledán schopným po vzniku invalidity I. stupně vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

Žalobce podal proti rozhodnutí stěžovatelky o námitkách žalobu ke krajskému soudu, v níž navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil stěžovatelce k dalšímu řízení. Žalobce v žalobě uvedl, že jeho zdravotní stav mu neumožňuje vykonávat profesi autoklempíře, jímž byl vyučen, protože nemůže delší dobu stát ani sedět. Zároveň má částečně necitlivou ruku kvůli vychýlené ploténce na páteři. Žalobce upozornil na lékařskou zprávu diabetologa MUDr. B., který kvůli závažným komplikacím doporučil invalidní důchod třetího stupně neměnit. V doplnění žaloby ze dne 7. 10. 2011 žalobce uvedl, že z posudku lékaře ČSSZ – LPS ani z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by došlo ke zlepšení nebo stabilizaci jeho zdravotního stavu. Dále žalobce poukázal na to, že se napadené rozhodnutí nezabývá tím, zda je léčba jeho zdravotních potíží slučitelná se soustavným výkonem zaměstnání s ohledem na jeho kvalifikaci a povolání. Posudek lékaře ČSSZ – LPS je navíc dle žalobce v rozporu se zprávou diabetologa MUDr. B., v níž je uvedeno, že zdravotní stav žalobce je kompenzačně nevyvážený a že se u něho vyskytují závažné pozdní komplikace. Žalobce navíc poukázal na nový posudek diabetologa MUDr. B. ze dne 2. 9. 2011, který potvrdil předchozí posudek a dále dodal, že žalobce má sklon k hypoglykémiím, které jsou z důvodu neuropatie středního stupně obtížněji rozpoznatelné, a proto je nástup hypoglykémií prakticky bezpříznakový. Závěrem diabetolog konstatoval, že doporučuje vzhledem k závažným komplikacím a především labilnímu průběhu žalobcova onemocnění invalidní důchod neměnit. Závěrem žalobce konstatoval, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro absenci náležitého odůvodnění, v němž by byly zohledněny všechny jeho námitky, a není v něm zdůvodněno, z jakých důvodů došlo ke zlepšení jeho zdravotního stavu.

Krajský soud, jak vyplývá ze soudního spisu, nechal vyhotovit posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále jen „PK MPSV v Praze“) ze dne 14. 7. 2011. Z tohoto posudku vyplývá, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce je způsoben diabetes mellitus I. typu, který je od roku 2001 uspokojivě kompenzován. Posudková komise proto dospěla k závěru, že hodnocení žalobcova zdravotního postižení odpovídající plné invaliditě lze od roku 2001 považovat za nadhodnocené. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce je dle tohoto posudku stabilizovaný a celkový pokles pracovní schopnosti je stanoven na 35 %. Pro žalobce není vhodná fyzicky namáhavá práce, práce ve stabilizovaných polohách či v chladném nebo vlhkém prostředí. Je nutné zvolit práci, při níž by žalobce měl možnost zachovávat pravidelnou životosprávu. Vhodné jsou lehké manuální práce nebo práce administrativního typu.

Podané žalobě krajský soud vyhověl a napadeným rozsudkem zrušil obě rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud uvedl, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), protože neobsahuje úvahy, kterými se žalovaná řídila při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí, ani informace o tom, jak se vypořádala s námitkami stěžovatele a s jeho vyjádřením k podkladům. Krajský soud dále podotknul, že dříve byla rozhodnutí žalované posuzována velmi shovívavě, a to především proto, že před zavedením námitek proti prvostupňovému rozhodnutí žalované jakožto řádného opravného prostředku ustanovením § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, žádný řádný opravný prostředek v rámci správního řízení neexistoval a žalobce se mohl proti rozhodnutí žalované v prvním stupni bránit jen přímo správní žalobou. Po zavedení

institutu námitek o 1. 1. 2010 však soudy již co do jasnosti, srozumitelnosti a odůvodnění nerozlišují mezi rozhodnutími žalované v důchodových věcech a rozhodnutími správních orgánů v jiných oblastech. Následně krajský soud citoval judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, věnující se otázkám přezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu rozhodujícího o řádném opravném prostředku ve správním řízení, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2009, č. j. 7 Afs 116/2009 – 70, dále rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 – 84 nebo rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010 – 53. Krajský soud v neposlední řadě poukázal na to, že čistě formální a obecná odůvodnění rozhodnutí správních orgánů jsou neudržitelná, cituje rozsudek tohoto soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 – 86, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že rozhodnutí stěžovatelky o zániku nároku na důchod, které v odůvodnění pouze odkáže na podklady rozhodnutí a příslušná zákonná ustanovení a nezmiňuje žádné skutkové ani právní úvahy, je nepřezkoumatelné. Podle krajského soudu žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí nereagovala na námitku stěžovatele uplatněnou v rámci řízení o námitkách, že nebylo prokázáno zlepšení ani stabilizace jeho zdravotního stavu, což by byly jediné důvody, pro které by bylo možné snížit stupeň invalidity. Žalovaná pouze uvedla, že kompenzace diabetu je celkem uspokojivá, opírajíc toto tvrzení o diabetologické vyšetření z května 2010. Vzhledem k tomu, že podle krajského soudu v napadeném rozhodnutí chybí úvahy žalované, jimiž se při hodnocení podkladů rozhodnutí řídila, chybí tedy i obsah, jenž by měl být soudem přezkoumán.

Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka v kasační stížnosti nesouhlasila s krajským soudem a namítla, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí byla uvedena všechna skutková zjištění a z nich plynoucí závěry, které vyplývají z posudku z 24. 1. 2011, potvrzujícího závěry z předchozího posudku. Žalobci bylo tedy podrobně vysvětleno, z jakého důvodu byl změněn stupeň jeho invalidity, přičemž jeho zdravotní stav a funkční důsledky jeho zdravotního postižení byly napadeným rozhodnutím objektivizovány dostatečnou a aktuální zdravotnickou dokumentací, z níž nevyplývá posudkově významná progrese zdravotního stavu. Dále stěžovatelka poukázala na to, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku odkázal na námitky žalobce, které byly obsaženy až v jeho vyjádření ze dne 7. 10. 2011, reagujícího na posudek PK MPSV v Praze ze dne 14. 7. 2011. Z toho důvodu se s nimi stěžovatelka nemohla v napadeném rozhodnutí vypořádat. Stěžovatelka taktéž vytkla krajskému soudu, že nespecifikoval, zda nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tkví v jeho nesrozumitelnosti nebo v nedostatku důvodů rozhodnutí. V této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, jenž blíže specifikuje pojem nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí podle citovaného rozsudku nelze shledat tam, kde se jedná pouze o dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale jedině v případě nedostatku důvodů skutkových. Následně stěžovatelka odkázala na rozsudek tohoto soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 47/2011 – 74, jenž tento právní názor plně vztáhl i na rozhodnutí správní. Z toho důvodu je stěžovatelka přesvědčena, že napadené rozhodnutí vyhovuje požadavkům příslušných právních předpisů a splňuje standardy soudního přezkumu, neboť na správní rozhodnutí nelze dle jejího názoru obecně klást vyšší nároky než na soudní rozhodnutí.

Stěžovatelka dále nesouhlasila s tím, že napadené rozhodnutí postrádalo obsah, který by bylo možné v řízení před krajským soudem přezkoumat. Uvedla, že jediným dílčím nedostatkem, který jí byl krajským soudem vytýkán, bylo, že nedostatečně reagovala na žalobcovu námitku, že se jeho zdravotní stav nezlepšil. Stěžovatelka ocitovala posudkové závěry, které byly obsaženy v napadeném rozhodnutí, a poukázala na to, že krajský soud v napadeném rozsudku neuvedl, zda tuto argumentaci nepovažoval za reakci na výše uvedenou námitku vůbec, nebo pouze nalezl v odůvodnění napadeného rozhodnutí podstatné nedostatky, které jej vedly k závěru, že stěžovatelka na námitku reagovala nedostatečně. Závěrem stěžovatelka uvedla, že se krajský soud nijak nevyjádřil k posudku ze dne 14. 7. 2011, vypracovaném na jeho žádost PK MPSV v Praze, přestože na druhou stranu v napadeném rozsudku uvedl námitky žalobce k tomuto posudku, jež zůstaly v řízení před krajským soudem nevypořádány. Z toho stěžovatelka dovodila, že by i v následném správním řízení vycházela ze stejného posudkového závěru, což by vedlo k opětovnému podání opravného prostředku a následně žaloby, protože otázka míry poklesu pracovní schopnosti žalobce, která je určujícím ukazatelem stupně invalidity, nebyla v řízení před soudem řešena. Závěrem stěžovatelka poznamenala, že míra poklesu pracovní schopnosti je především medicínskou otázkou a k jejímu posouzení je příslušný výlučně posudkový lékař. Nelze přesvědčivě stanovit, co znamená „úplnost“ odůvodnění posouzení zdravotního stavu žalobce a vypořádání se s jeho námitkami vůči posudkovým závěrům, které mají často čistě subjektivní povahu. Stěžovatelka z výše uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelky ze dne 25. 1. 2012 uvedl, že ve správní žalobě v řízení před krajským soudem pouze rozvedl námitky původní, obsažené v námitkách proti napadenému rozhodnutí. Žalobce souhlasil s názorem krajského soudu, že se stěžovatelka v napadeném rozhodnutí nevypořádala se všemi jeho námitkami, a proto považoval posouzení jeho zdravotního postižení stěžovatelkou za nepřesvědčivé a neúplné. Žalobce upřesnil, že v květnu 2010 neabsolvoval žádné diabetologické vyšetření, na které je v napadeném rozhodnutí odkazováno, nýbrž pouze laboratorní vyšetření a vyšetření internistou, z nichž nebylo možné podle jeho názoru vyvodit závěry, které byly obsaženy v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále poukázal na to, že diabetologické vyšetření u MUDr. B. absolvoval dne 2. 6. 2010 a jeho závěrem bylo, že zdravotní stav žalobce je kompenzačně nevyvážený se závažnými pozdními komplikacemi, a z těchto důvodů doporučil MUDr. B. plný invalidní důchod neměnit. Závěry stěžovatelky, podle nichž je žalobce kompenzován, proto odporují výše uvedenému diabetologickému vyšetření. Stěžovatelka se taktéž nezabývala námitkou žalobce, že mu jeho zdravotní postižení brání ve výkonu profese autoklempíře, ve vztahu k níž měl být žalobce posuzován. Ze všech výše uvedených důvodů je žalobce přesvědčen, že napadený rozsudek je správný a měl by být Nejvyšším správním soudem potvrzen.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval otázkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., kvůli níž krajský soud napadené rozhodnutí i předcházející prvostupňové rozhodnutí stěžovatelky zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Stěžovatelka ve své kasační stížnosti uvedla, že napadené rozhodnutí dle jejího názoru splňuje standardy soudního přezkumu a vyhovuje požadavkům příslušných právních předpisů. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu přisvědčil stěžovatelce a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, a nemělo být tedy krajským soudem zrušeno podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nýbrž mělo být věcně přezkoumáno.

Nejvyšší správní soud uvedl ve svém rozhodnutí ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 – 43 (dostupný na www.nssoud.cz) následující: „*S účinností od 1. 1. 2010 je řízení o důchodových nárocích účastníků dvoustupňovým správním řízením, a proto jsou na rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení kladeny stejné požadavky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správního rozhodnutí jako v ostatních věcech. V případě, že se Česká správa sociálního zabezpečení v rozhodnutí o námitkách (§ 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) nevypořádá se všemi námitkami účastníka řízení, zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.*“ Z tohoto právního názoru zdejšího soudu plyne, že od 1. 1. 2010 jsou rozhodnutí stěžovatelky v důchodových věcech v řízení před správními soudy co do jejich jasnosti, srozumitelnosti a úplnosti odůvodnění posuzována podle standardů uplatňovaných na přezkum rozhodnutí jiných správních orgánů. Na řízení o kasační stížnosti ve věci přezkumu rozhodnutí stěžovatelky v důchodových věcech je tedy od výše uvedeného okamžiku aplikovatelná judikatura správních soudů týkající se přezkoumatelnosti správních rozhodnutí v obecné rovině.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že rozhodnutí správního orgánu může být zrušeno pro nepřezkoumatelnost pouze v případě, že trpí „*obecně velmi intenzivními vadami*“ [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 47/2011 – 74 (dostupný na www.nssoud.cz)]. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nedostatek důvodů pak může být podle citovaného rozhodnutí zdejšího soudu vyslovena pouze v případě, že vada předmětného správního rozhodnutí mohla mít vliv na jeho zákonnost, přičemž důvodem pro zrušení správního rozhodnutí může být jen nedostatek důvodů skutkových; v případě nedostatku právních důvodů musí soud rozhodnutí zrušit pro nezákonnost, a nikoliv pro nepřezkoumatelnost. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75 (dostupný na www.nssoud.cz). V souladu s výše uvedenou judikaturou lze tedy uzavřít, že pouhé dílčí nedostatky odůvodnění či jakékoli jiné „nedokonalosti“ správního rozhodnutí, které zůstaly bez potenciálního vlivu na jeho zákonnost, nejsou dostatečným důvodem pro zrušení tohoto rozhodnutí.

V předmětné věci Nejvyšší správní soud neshledal, že by napadené rozhodnutí trpělo takovými vadami, pro něž by tedy bylo nutné toto rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit, a to z následujících důvodů:

Krajským soudem bylo stěžovatelce vytýkáno, že na stěžejní argument žalobce, že nebylo prokázáno zlepšení ani stabilizace jeho zdravotního stavu, což jedině může být

důvodem pro snížení stupně invalidity, v napadeném rozhodnutí nereagovala a pouze odkázala na diabetologické vyšetření z května 2010, podle něhož je „*kompenzace diabetu celkem uspokojivá*“. Nejvyšší správní soud v prvé řadě z odůvodnění napadeného rozhodnutí zjistil, že reakce stěžovatelky na tento argument nebyla tak stručná, jak tvrdí krajský soud. Stěžovatelka v napadeném rozhodnutí uvedla, že lékař ČSSZ – LPS zpracovával lékařský posudek žalobce pro účely řízení o námitkách řízení na základě podkladové spisové dokumentace a doložených odborných lékařských nálezů. Dále stěžovatelka podrobně popsala obsah lékařského posudku, tedy že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je diabetes mellitus I. typu s komplikacemi, a to od roku 1993 retinopatie, od roku 1997 nefropatie a od roku 1998 polyneuropatie. Dále uvedla, že žalobce nebyl v posledních letech hospitalizován pro závažnou dekompenzaci a že podle diabetologického vyšetření z května 2010 je kompenzace diabetu celkem uspokojivá, renální funkce jsou na hranici normy, dle očního vyšetření byla nalezena lehká porucha zraku a dle neurologického vyšetření z 21. 4. 2010 žalobce nadále trpí polyneuropatií. Lékař ČSSZ – LPS ve předmětném lékařském posudku tedy dospěla k závěru, že žalobce trpí diabetes mellitus se středně těžkým funkčním postižením s několika komplikacemi lehčího až středního stupně. Je však zachována schopnost zvládat běžné zatížení, ačkoliv jsou některé denní aktivity vykonávány s obtížemi. Nebylo možné prokázat těžké funkční postižení s opakovanými metabolickými dekompenzacemi či progresi chronických komplikací diabetu do úrovně těžkých poruch s omezením zraku, snížením pohyblivosti a poruchami prokrvení. Stěžovatelka následně uzavřela, že zdravotní stav žalobce a funkční důsledky jeho zdravotního postižení byly objektivizovány dostatečnou a aktuální zdravotnickou dokumentací a že nebyl prokázán posudkově významný progres jeho zdravotního stavu. Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatelka nereagovala na výše uvedenou námitku žalobce pouze odkazem na zprávu z diabetologického vyšetření z května 2010 s tím, že podle tohoto vyšetření je „kompenzace diabetu celkem uspokojivá“, jak ve svém rozsudku uvedl krajský soud. Stěžovatelka naopak poměrně podrobně popsala zdravotní stav žalobce podle posudku lékaře ČSSZ - LPS, z něhož dovodila, že nedošlo k významné progresi zdravotního stavu žalobce.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 – 46 (dostupné na www.nssoud.cz), je posudkový orgán *při odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem povinen přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána*. Podle rozsudku zdejšího soudu ze dne 7. 8. 2003, č. j. 3 Ads 7/2003 – 42 (dostupné na www.nssoud.cz), *nemusí být důvodem zániku plné invalidity vždy jen zlepšení zdravotního stavu, ale i stabilizace zdravotního stavu, neboť sama stabilizace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu spojená s adaptací člověka na situaci vyvolanou například zdravotním postižením může vést k obnovení pracovní schopnosti ve vymezeném rozsahu*. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, především pak z konstatování, že žalobce „nebyl v posledních letech hospitalizován pro závažnou dekompenzaci“, dále že „dle diabetologického vyšetření z května 2010 je kompenzace diabetu celkem uspokojivá, renální funkce jsou na hranici normy“ či že „nelze prokázat těžké funkční postižení s opakovanými metabolickými dekompenzacemi či progresi chronických komplikací diabetu do úrovně těžkých poruch s omezením zraku, snížením pohyblivosti a poruchami prokrvení“ a následně závěr, že ze zdravotnické dokumentace

„nevyplývá posudkově významná progrese zdravotního stavu“ je zjevné, že podle názoru stěžovatelky, který opřela o posudek lékaře ČSSZ - LPS a relevantní a aktuální zdravotnickou dokumentaci, je zdravotní stav žalobce stabilizovaný. Požadavky na přesvědčivé zdůvodnění stabilizace zdravotního stavu žalobce podle výše uvedené judikatury tohoto soudu je tedy možné považovat za splněné. Jak vyplývá z výše citovaného rozhodnutí zdejšího soudu, č. j. 3 Ads 7/2003 – 42, i stabilizace zdravotního stavu může vést ke zlepšení, ba dokonce i obnovení pracovní schopnosti žalobce v plném rozsahu.

Z napadeného rozhodnutí, zdravotních posudků a zdravotnické dokumentace, která byla podkladem pro vyhotovení napadeného rozhodnutí, vyplývá, že v tomto případě je stabilizace zdravotního stavu žalobce důvodem pro procentuální zvýšení jeho pracovní schopnosti. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud zhodnotil, že napadené rozhodnutí stěžovatelky je přezkoumatelné a mělo být tedy krajským soudem přezkoumáno meritorně, a nikoliv zrušeno pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Především by se pak krajský soud měl zabývat námitkami žalobce, že stěžovatelkou nebylo zhodnoceno, zda je léčba jeho zdravotních problémů slučitelná se soustavným výkonem zaměstnání, a to s ohledem na žalobcovu kvalifikaci autoklempíře. Dále by se krajský soud měl vypořádat s námitkou žalobce, že závěry posudku jsou v rozporu s lékařskou zprávou diabetologa MUDr. B. ze dne 2. 6. 2010, dle níž je zdravotní stav žalobce kompenzačně nevyvážený a ve které MUDr. B. doporučuje stupeň invalidity žalobce neměnit, a dále, že napadené rozhodnutí odkazuje na zprávu diabetologa z května 2010, přestože žalobce byl diabetologem vyšetřen až dne 2. 6. 2010.

Ohledně námitky stěžovatelky, že nemohla reagovat na námitky žalobce, které uplatnil až v podání ze dne 7. 10. 2011, jež bylo doplněním jeho žaloby a zároveň reakcí na posudek PK MPSV v Praze, a které nebyly obsaženy v námitkách proti rozhodnutí správního orgánu prvého stupně, dal Nejvyšší správní soud za pravdu stěžovatelce. Konkrétně krajský soud stěžovatelce vytýkal, že v napadeném rozhodnutí nereagovala na námitku žalobce, že nebylo prokázáno zlepšení ani stabilizace jeho zdravotního stavu, což jedině může být důvodem pro snížení stupně invalidity. Po prozkoumání spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že tato byla skutečně uvedena až ve výše zmíněném podání ze dne 7. 10. 2011, a nikoliv v námitkách žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2010. Krajský soud proto nesprávně vytkl stěžovatelce, že na tuto námitku nereagovala, neboť vypořádat se s námitkou žalobce, která byla uvedena až v podání v rámci řízení před krajským soudem, a tedy po vydání napadeného rozhodnutí, je procesně i prakticky nemožné.

Nejvyšší správní soud závěrem podotýká, že argumentace krajského soudu, z jakých důvodů považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, byla velmi stručná, kusá a nedostatečně objasňovala, v čem konkrétně spočívala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Kromě jedné konkrétní výtky krajského soudu, a to že se stěžovatelka nevypořádala s námitkou žalobce, že nebylo prokázáno zlepšení ani stabilizace jeho zdravotního stavu, což jedině může být důvodem pro snížení stupně invalidity, krajský soud uvedl pouze, že chybí-li konkrétní úvahy v napadeném rozhodnutí stěžovatelky, pak chybí obsah, který by bylo možné krajským soudem přezkoumat. S tímto závěrem nejen že Nejvyšší správní soud, jak již výše podrobně odůvodnil, nesouhlasí, ale zároveň se

nedomnívá, že by takto obecně formulovaný důvod nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, který neuvádí žádné konkrétní výtky vůči přezkoumávanému správnímu rozhodnutí, bylo možné považovat za dostatečné odůvodnění jeho nepřezkoumatelnosti. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu je v tomto ohledu současně částečně nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Procesní vadou však bylo i to, že krajský soud, ačkoliv shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, činil kroky, které přichází v úvahou ve vztahu k rozhodnutí přezkoumatelnému, jmenovitě stran dokazování, když zadal zpracování posudku PK MPSV v Praze.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud vyhověl stěžovatelce ve všech stěžejních bodech její kasační stížnosti a napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§110 odst. 1 s. ř. s.), nepovažoval zároveň za nezbytné vyjadřovat se ke všem zbývajícím kasačním námitkám stěžovatelky. V dalším řízení bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.)

V dalším řízení bude krajský soud povinen rozhodnout i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu